

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	1So/24/2013
Identifikačné číslo spisu:	5012200587
Dátum vydania rozhodnutia:	29.07.2014
Meno a priezvisko:	JUDr. Igor Belko
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2014:5012200587.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Igora Belka a z členov Ing. JUDr. Miroslava Gavalca, PhD., a JUDr. Eleny Berthotyovej, PhD., v právnej veci navrhovateľa: P., bytom G. proti odporkyni: Sociálna poisťovňa, ústredie so sídlom Ul. 29. augusta č. 8, 813 63 Bratislava, o invalidný dôchodok, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Žiline č.k. 24Sd/187/2012-30 zo dňa 28. februára 2013, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Žiline, č.k. 24Sd/187/2012-30 zo dňa 28. februára 2013 m e n í tak, že rozhodnutie odporkyne číslo XXX XXX XXXX X zo dňa 26. apríla 2012 z r u š u j e a vec jej vracia na ďalšie konanie.

Navrhovateľovi náhradu trov konania nepriznáva.

Odôvodnenie

Krajský súd v Žiline napadnutým rozsudkom uvedeným vo výroku tohto rozsudku potvrdil rozhodnutie číslo XXX XXX XXXX X zo dňa 26. apríla 2012, ktorým odporkyňa podľa § 263 ods. 1, § 112 o ds. 2 a 6 zákona o sociálnom poistení v znení zákona č. 310/2006 Z. z.

a § 29 zákona o sociálnom zabezpečení v znení neskorších predpisov odňala navrhovateľovi od 4. júna 2012 invalidný dôchodok.

Krajský súd tak rozhodol po tom, čo dospel k záveru, že uznaná miera poklesu schopnosti navrhovateľa vykonávať zárobkovú činnosť je v tomto období pred operáciou určená mierou zodpovedajúcou zákonu, preto z uvedených dôvodov napadnuté rozhodnutie odporkyne zo dňa 26. apríla 2012 ako vecne správne potvrdil v súlade s ust. § 250q ods. 2 O.s.p.. Napriek tomu, že navrhovateľ v priebehu konania súdu predložil novšie odborné lekárske nálezy z neurologickej kliniky Ústrednej vojenskej nemocnice v Ružomberku zo 7. januára 2013, ktoré diagnosticky hodnotia zdravotný stav rozdielne od hodnotenia stavu druhostupňovým posudkovým lekárom v označenej lekárskej správe zo dňa 3. augusta 2012, tieto nespochybnili posudkový záver, z ktorého súd pri rozhodovaní vychádzal, z dôvodu, že navrhovateľ je objednaný na 11. marca 2013, teda v čase, kedy prebieha preskúmovacie konanie, na operáciu na

Neurochirurgickej klinike v Ružomberku.

Proti rozsudku podal navrhovateľ včas odvolanie, ktorým nesúhlasil s odňatím invalidného dôchodku a namietal závery o lekárskeho posudku, podľa ktorého už nie je od 24. februára 2012 invalidný, ale len čiastočne invalidný. Na podporu svojho tvrdenia poukázal na obsah prepúšťacej správy z Ústrednej vojenskej nemocnice v Ružomberku zo 7. januára 2013 potvrdzujúci jeho zhoršujúci sa zdravotný stav od roku 2010, pre ktorý je naplánované operačné riešenie na Neurologickej klinike na marec 2013. V doplnení odvolania z 27. mája 2013 navrhovateľ uviedol, že v súčasnej dobe nie je schopný vydržať v jednej polohe viac ako päť minút a vykonávanie akejkolvek práce v pracovnom pomere je pre neho nepredstaviteľné a v konečnom dôsledku nemožné. Plánovaná operácia sa neuskutočnila z dôvodu jeho ochorenia v danom termíne a je odložená na neurčito. Dňa 23. mája 2013 musel z dôvodu zhoršenia zdravotného stavu navštíviť pohotovostnú službu ÚVN v Ružomberku, kde mu bola naordinovaná liečba transfúziou a injekciou na utlmenie bolesti. Rozsudok súdu prvého stupňa navrhol zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie.

Odporkyňa v písomnom vyjadrení k odvolaniu označila námietky navrhovateľa za nedôvodné. Uviedla, že navrhovateľ v odvolacom konaní neuviedol žiadne také nové skutočnosti, ktoré by spochybňovali úplnosť, objektivitu a presvedčivosť posudkov posudkových lekárov sociálneho poistenia zadovážených v tomto konaní a ktoré by prijatý záver v posudkoch posudkových lekárov sociálneho poistenia spochybnili alebo vyvrátili. Rozsudok krajského súdu navrhla potvrdiť ako vecne správny.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 250s OSP v spojení s § 10 ods. 2 OSP) preskúmal napadnutý rozsudok krajského súdu spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo, odvolanie prejednal bez nariadenia pojednávania v súlade s § 250l ods. 2 v spojení s § 250ja ods. 2 OSP a jednomyseľne (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z.z.) dospel k záveru, že rozsudok krajského súdu je potrebné zmeniť a rozhodnutie odporkyne zrušiť. Rozsudok verejne vyhlásil dňa 29. júla 2014 po tom, čo deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený na úradnej tabuli súdu a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.nsud.sk najmenej päť dní vopred (§ 156 ods. 1 a 3 OSP).

Podľa § 263 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z.z. invalidný dôchodok a čiastočný invalidný dôchodok, ktoré boli priznané podľa predpisov účinných pred 1. januárom 2004, sa považujú po 31. decembri 2003 za invalidný dôchodok podľa tohto zákona v sume, v akej patrili k 31. decembru 2003 a vyplácajú sa aj po tomto dni za podmienok ustanovených predpismi účinnými do 31. decembra 2003, ak tento zákon neustanovuje inak. Ak poberateľ invalidného dôchodku podľa prvej vety vykonáva činnosť zamestnanca, práce na základe dohôd o prácach vykonávaných mimo pracovného pomeru alebo činnosť povinne nemocensky poistenej a povinne dôchodkovo poistenej samostatne zárobkovo činnnej osoby, výkon týchto činností alebo prác nemá po 31. júli 2006 vplyv na nárok na výplatu invalidného dôchodku.

Podľa § 112 ods. 1, 6 cit. zákona dávka sa odníme, ak zanikol nárok na dávku alebo ak sa zistí, že sa dávka priznála neprávom. Dávka sa odníme, zníži alebo jej výplata sa zastaví odo dňa nasledujúceho po dni, ktorým uplynulo obdobie, za ktoré sa dávka už vyplatila.

Vznik nároku na invalidný dôchodok (§ 29 ods. 1 zákona č. 100/1988 Zb.) je podmienený invaliditou občana, teda jeho dlhodobou nepriaznivým zdravotným stavom, v dôsledku ktorého je občan neschopný vykonávať akékoľvek sústavné zamestnanie (§ 29 ods.3 zákona č. 100/1988 Zb. v platnom znení).

Posúdenie rozsahu zdravotného poškodenia a jeho následkov na schopnosť občana vykonávať sústavné zamestnanie vyžaduje odborné lekárske znalosti a vo veciach sociálneho zabezpečenia je zákonom zverené posudkovým lekárom sociálneho poistenia, a to tak na účely správneho, ako aj súdneho konania.

Obsah napadnutého rozsudku konštatuje skutkový stav tak ako ho zistil súd prvého stupňa a ako vyplýva z obsahu pripojeného administratívneho spisu, t.j. že po podaní opravného prostriedku bol zdravotný stav navrhovateľa opätovne posúdený posudkovým lekárom sociálneho poistenia odporkyne, pobočky Liptovský Mikuláš dňa 21. júna 2012 a posudkovým lekárom sociálneho poistenia ústredie pracovisko v Poprade dňa 3. augusta 2012, ktorí zotrvali na pôvodnom posudku, že navrhovateľ nie je

invalidný podľa § 29 ods. 3 zákona o sociálnom zabezpečení, ale je len čiastočne invalidný podľa § 37 ods. 3 písm. b) zákona o sociálnom zabezpečení.

Podľa záveru lekárskej správy zo dňa 3. augusta 2012 posledné neurologické a neurochirurgické kontrolné vyšetrenia nevykazujú príznaky útlaku nervových štruktúr ani príznaky neuropatie, neurologický nález je bez neurologického deficitu a bez lateralizácie. Pri prejavoch bolesti chrbtice boli opakovane aplikované PRT v úseku L4/5, Thomayer je od podloky, napínacie manévry vpravo opakovane od 60 stupňov. Tento nález neodôvodňuje pokles pracovného potenciálu o viac ako 80 %. Podľa opakovaného interného vyšetrenia v roku 2009 bol posudzovaný hospitalizovaný na internej klinike, kde bola urobená koronarografia a bolo konštatované, že ide o počínajúce prejavy koronárnej choroby srdca. Kompletné vyšetrenie bolo hodnotené ako ischemická choroba srdca, s prekonaným IM a počínajúca koronárna choroba. Tento nález v súlade s kontrolnými internými vyšetreniami z posledného obdobia je považovaný za stabilizovaný, je kardiopulmonálne kompenzovaný. Po zhodnotení výsledkov neurologických vyšetrení, neurochirurgického vyšetrenia a interných vyšetrení u posudzovaného došlo k zlepšeniu zdravotného stavu a po operácii hernie platničky nie sú závažné neurologické prejavy v objektívnych neurologických nálezoch a kardiopulmonálne je kompenzovaný. Tento nález odôvodňuje pokles pracovného potenciálu o viac ako o polovicu, ale nie viac ako o 80 %.

Zo spisu krajského súdu vyplýva, že navrhovateľ na pojednávaní dňa 28. februára 2013 namietal, že trpí bolesťami, nemôže ani sedieť a predložil okrem tých lekárske správ z odborných vyšetrení, ktoré už boli hodnotené posudkovými lekármi aj najnovšie odborné lekárske nálezy - prepúšťaciu správu z hospitalizácie na neurologickej klinike Ústrednej vojenskej nemocnice v Ružomberku od 29. decembra 2012 do 7. januára 2013, odborný lekárske nález z vyšetrenia z neurochirurgickej ambulancie zo dňa 12. decembra 2012 a hematologickej ambulancie z 27. augusta 2012. Súd prvého stupňa síce pripustil, že novšie odborné lekárske nálezy najmä z neurologickej kliniky Ústrednej vojenskej nemocnice v Ružomberku diagnosticky hodnotia zdravotný stav odlišne od hodnotenia stavu druhostupňovým posudkovým lekárom v lekárskej správe zo dňa 3. augusta 2012, avšak podľa jeho názoru aj s prihliadnutím na skutočnosť, že navrhovateľ je objednaný na 11. marca 2013 na operáciu na Neurochirurgickej klinike v Ružomberku tieto nespochybnil posudkový záver, z ktorého súd pri rozhodovaní vychádzal. Podľa názoru odvolacieho súdu však takéto pochybnosti o skutkovom stave, z ktorého správny orgán pri rozhodovaní vychádzal, mali následne viesť konajúci súd k záveru o potrebe jeho doplnenia o podstatné okolnosti zdravotného stavu navrhovateľa v čase rozhodovania odporkyne, najmä ak z predloženej prepúšťacej správy z hospitalizácie na neurologickej klinike Ústrednej vojenskej nemocnice v Ružomberku zo 7. januára 2013 vyplýva, že navrhovateľ bol aktuálne hospitalizovaný pre výrazne zhoršenie chronických lumbagií, pre bolesti až neschopný chôdze, s propagáciou bolesti do pravej dolnej končatiny, po celej zadnej strane, objektívne neurologicky pri príjme známky rezid. radikulopathie iritačne-zánikovej v L5 1dx. sčasti S1 1dx., starého dát, t.č. ale výrazne pozitívne napínacie manévry, pre algicitu pacient až neschopný chôdze, s tým, že je naplánované operačné riešenie na neurologickej klinike.

Uvedené konštatovania dôvodne vyvolávajú pochybnosti o jednoznačnosti a úplnosti zisteného skutkového stavu a súdom vyslovený opačný hodnotiaci úsudok v tomto smere je nepochybne predčasný a najmä z hľadiska odbornosti nenáležiaci súdu, ale predovšetkým posudkovým lekárom (§ 153 zákona), ktorých posudky predstavujú jeden z podkladov pre samotné rozhodnutie odporkyne (§ 195, § 196 zákona). Vo svetle uvádzaných skutočností nemožno považovať závery posudkových lekárov za jednoznačné a z nich vychádzajúce napadnuté rozhodnutie odporkyne (v ktorom absentujú akékoľvek úvahy o hodnotení dôkazov v zmysle § 209 ods. 4 zákona) za náležité zdôvodnené.

Z uvedených dôvodov sa odvolací súd nestotožnil so skutkovými a právnymi závermi krajského súdu uvedenými v odôvodnení jeho rozsudku a nenadobudol presvedčenie, že v konaní bol odporkynou náležitým spôsobom zistený skutkový stav, ktorý by odôvodňoval predpoklady na potvrdenie jej rozhodnutia. Vychádzajúc zo skutočnosti, že konanie a rozhodovanie o opravnom prostriedku podanom proti rozhodnutiu odporkyne v dávkových veciach sociálneho poistenia je konaním o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia podľa V. časti OSP, je dôvodné konštatovanie, že nie je úlohou prvostupňového

súdu dopĺňať vecnú či právnu (v predmetnej veci neprimerane strohú) argumentáciu rozhodnutia odporkyne, ani dopĺňať dokazovanie na skutočnosti, ktorých zistenie je podmienkou zistenia skutočného stavu už v administratívnom konaní pred vydaním rozhodnutia.

Odvolací súd preto považoval za potrebné rozsudok krajského súdu zmeniť tak, že rozhodnutie odporkyne zrušil z dôvodov podľa § 250j ods. 2, písm. c), d) OSP a vec jej vrátil na nové konanie (§ 250l ods. 2 v spojení s § 250ja ods. 3 OSP).

Úlohou odporkyne v ďalšom konaní bude odstrániť vytýkané pochybnosti a doplniť dokazovanie v potrebnom rozsahu, najmä v súvislosti s predloženými novšími nálezmi z odborných vyšetrení a po komplexnom posúdení zdravotného stavu navrhovateľa z hľadiska jeho spôsobilosti vykonávať zárobkovú činnosť, opätovne rozhodnúť a svoje rozhodnutie náležitým spôsobom odôvodniť (§ 209 a nasl. zákona).

Odvolací súd v konaní úspešnému navrhovateľovi náhradu trov nepriznal, pretože navrhovateľ náhradu trov neuplatnil

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.